

Verkennend natuuronderzoek N236

Oriënterend onderzoek in het kader van de
wet- en regelgeving voor de natuur

Definitief

Provincie Noord-Holland

Grontmij Nederland B.V.
Alkmaar, 19 juni 2014

Verantwoording

Titel : Verkennend Natuuronderzoek N236

Subtitel : Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor de natuur

Projectnummer : 323644

Referentienummer : GM-0136101

Revisie : D2

Datum : 19 juni 2014

Auteur(s) : Ing. D. van der Veen, ir. C.J. Jaspers

E-mail adres : david.vanderveen@grontmij.nl

Gecontroleerd door : Ir. C.J. Jaspers

Paraaf gecontroleerd : 

Goedgekeurd door : Ing. B. de Vries

Paraaf goedgekeurd : 

Contact : Grontmij Nederland B.V.
Robijnstraat 11
1812 RB Alkmaar
Postbus 214
1800 AE Alkmaar
T +31 88 811 53 92
F +31 72 850 26 57
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding en doel	4
1.2	Plangebied en voorgenomen ontwikkeling	4
2	Wet- en regelgeving voor natuur	6
2.1	Inleiding.....	6
2.2	Natuurbeschermingswet	6
2.3	Natuurbeleid.....	6
2.4	Flora- en faunawet	6
2.5	Ecologische Hoofdstructuur	8
2.6	Weidevogelleefgebieden en ganzenfoerageergebieden	8
3	Resultaten	9
3.1	Inventarisatie methode.....	9
3.1.1	Bronnenonderzoek.....	9
3.1.2	Verkenkend veldbezoek	9
3.2	Natuurbeschermingswet	9
3.2.1	Natura 2000-gebied Naardermeer	9
3.2.2	Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen.....	11
3.3	Ecologische Hoofdstructuur	14
3.4	Weidevogelgebieden	14
3.5	Soortbescherming	15
3.5.1	Flora	15
3.5.2	Zoogdieren (m.u.v. vleermuizen)	16
3.5.3	Vleermuizen	17
3.5.4	Vogels	18
3.5.5	Vissen	20
3.5.6	Amfibieën	21
3.5.7	Reptielen	22
3.5.8	Ongewervelden	23
3.5.9	Overige soorten	23
4	Conclusies.....	9
4.1	Natuurbeschermingswet	9
4.2	Provinciaal beleid	9
4.3	Flora- en faunawet	9
4.4	Aanbevelingen	10
5	Literatuurlijst.....	26

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

De provincie Noord-Holland wil de provinciale weg N236 (Gooilandseweg) reconstrueren op het traject km 7,0-11,0. Aanleiding voor de reconstructie van de N236 vormt de verkeersveiligheid. Een aantal kruispunten van de N236 staan in de provinciale top 20 van onveilige kruispunten op provinciale wegen. Voorgaande vormde aanleiding om de N236 op bovengenoemd tracé duurzaam veilig in te richten. Daarnaast is het voornemen om de Vechtbrug tussen km 8,8 en 9,0 te vervangen door een nieuwe brug. Deze brug zal ten zuiden van de huidige locatie komen te liggen. Dit in verband met veiligheid en doorstroming van het verkeer. Zie figuur 1.1 voor een globale ligging van het plangebied.

In dit verkennend natuuronderzoek wordt, op basis van bestaande informatie en een oriënterend veldbezoek, een beschrijving gemaakt van de actuele c.q. mogelijk aanwezige natuurwaarden van het plangebied en de mogelijke relaties die er liggen met de omgeving. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de noodzaak tot het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet, een Natuurbeschermingswet vergunning, een Nee-tenzij toets EHS dan wel de noodzaak tot het uitvoeren van nadere inventarisaties of effectbeoordelingen. Het verkennend natuuronderzoek vormt daarmee de basis voor eventuele verdere procedures of vervolgonderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur.

1.2 Plangebied en voorgenomen ontwikkeling

Het gedeelte van de N236 dat de reconstructie ondergaat betreft het gedeelte tussen km 7,0 en 11,0 (voortaan plangebied) en ligt globaal tussen Weesp en Bussum. In de huidige situatie bestaat de weg uit een rijbaan met een vrij liggend fietspad. Aan de zuidzijde van het fietspad ligt (op enkele locaties na) een sloot. Aan de noordzijde van de weg is een grasberm gelegen met enkele bomen en een sloot (zie figuur 1.2).

De geplande werkzaamheden zullen onder meer bestaan uit het verwijderen van de bestaande brug over de Vecht en de aanleg van een nieuwe brug ten zuiden van de huidige locatie. Daarbij wordt de ruimte tussen de rijbaan en het fietspad vergroot. Hiervoor zal de zuidelijk gelegen sloot gedempt worden en een nieuwe sloot (langs de nieuw aan te leggen weg), aangelegd worden. Tevens zullen bomen aan de zuidzijde van de weg gekapt moeten worden ten behoeve van de wegverbreding. Ter hoogte van de kruisingen van de N236 met de Lage Klompweg, Dammerweg en 's Gravelandseweg zullen mogelijk rotondes komen.



Figuur 1.1 Globale ligging plangebied



Figuur 1.2 Overzichtsfoto's

2 Wet- en regelgeving voor natuur

2.1 Inleiding

De natuurbeschermingswetgeving in Nederland valt uiteen in gebiedsbescherming en in soortenbescherming. Gebiedsbeschermende wetgeving voorziet in bescherming van aangewezen natuurgebieden en wordt geregeld in de nieuwe gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Soortenbescherming is vastgelegd in de Flora- en faunawet. Deze wet ziet toe op bescherming van soorten planten en dieren zowel binnen als buiten beschermde natuurgebieden. Daarnaast zijn er ook beleidsmatig beschermde gebieden en soorten.

2.2 Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 1998 vervangt de Natuurbeschermingswet van 1968. De wet is per 1 oktober 2005 in werking getreden. In de Natuurbeschermingswet 1998 is ook de bescherming van de Speciale Beschermingszones (SBZ) op grond van de Habitat- en Vogelrichtlijn geregeld, vanaf het moment dat de gebieden zijn aangewezen door Brussel. De Natuurbeschermingswet 1998 regelt ook de bescherming van de zogenaamde Beschermde Natuurmonumenten en gebieden die de minister van Economische Zaken (EZ) aanwijst ter uitvoering van internationale verplichting, zoals RAMSAR wetlands. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn verboden. Ook activiteiten buiten de beschermde gebieden kunnen verboden zijn, indien deze negatieve effecten veroorzaken op de kwalificerende natuurwaarden van het gebied (externe werking). Het toetsingskader van de Natuurbeschermingswet 1998 kent de volgende procedurevarianten:

1. Er is zeker geen kans op effecten: geen vergunningplicht.
2. Er is een kans op effecten, maar zeker niet significant: vergunningsaanvraag via een verslechteringstoets (art 19f).
3. Er is een kans op significante effecten: vergunningsaanvraag via passende beoordeling (art. 19d).

2.3 Natuurbeleid

De Ecologische hoofdstructuur (EHS) is planologisch beschermd met het 'nee, tenzij'-principe. Nieuwe plannen, projecten en activiteiten zijn niet toegestaan als zij het gebied aantasten, tenzij er geen alternatieven zijn. Ook moet de activiteit een groot openbaar belang hebben. Provincies wijzen de EHS gebieden aan. De EHS wordt vastgelegd in ruimtelijke plannen van de gemeenten. De EHS is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones.

2.4 Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht, deze is gericht op de duurzame instandhouding van soorten. De Flora- en faunawet vervangt onder andere de Vogelwet, de Jachtwet en de soortbescherming uit de Natuurbeschermingswet. In deze nieuwe wet zijn (nagenoeg) alle van nature in het wild voorkomende amfibieën, zoogdieren en vogels beschermt. Daarnaast is een beperkt aantal plantensoorten en ongewervelden beschermt. Voor soorten die vallen onder de bescherming van de wet gelden de volgende verbodsbepalingen met betrekking tot werkzaamheden in het buitengebied:

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Vrijstelling en ontheffing

Conform artikel 75 is het mogelijk om in bepaalde gevallen ontheffing of vrijstelling te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikelen 8 t/m 11 en 13. Sinds het vrijstellingsbesluit van 23 februari 2005 kent de Flora- en faunawet drie beschermingsniveaus, veelal aangeduid met tabel 1, tabel 2 en tabel 3. De bescherming van de broedvogels heeft een apart beschermingsregime en zijn sinds 25 augustus 2009 onderverdeeld in de categorieën 1 tot en met 5 en overige soorten.

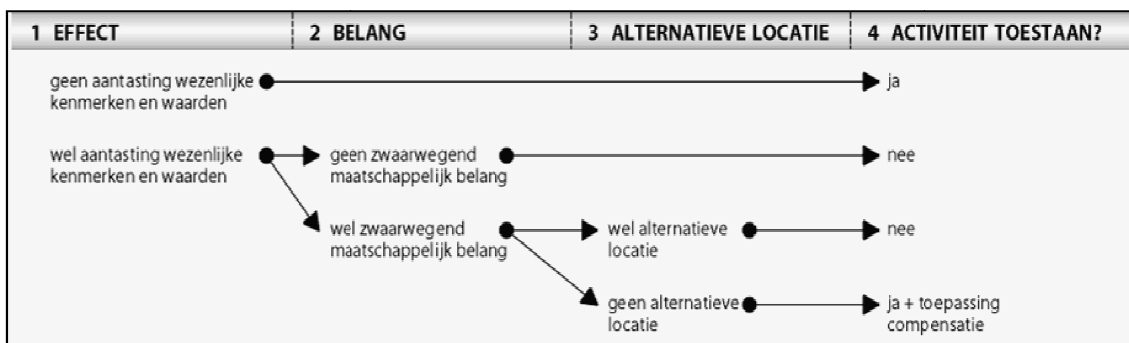
Tabel 1	Algemene soorten	Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen, onderhoud en beheer geldt een vrijstelling. Er hoeft voor deze activiteiten geen ontheffing aangevraagd te worden.
Tabel 2	Overige soorten	Wat betreft beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, mits wordt gewerkt volgens een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode. Is er geen gedragscode dan moet ontheffing aangevraagd worden, deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de duurzame instandhouding van de soort).
Tabel 3	Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitat-richtlijn bijlage 1 van de AMVB	Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt ten aanzien van deze soorten dat er altijd een ontheffing moet worden aangevraagd waarvoor een uitgebreide toets geldt. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets: 1) er is sprake van een bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor beheer en onderhoud is wel vrijstelling mogelijk indien gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.
	Vogels	Vogels vormen een aparte categorie. Vogels worden vooral negatief geraakt in hun broedperiode. Voor het verstoren van nesten wordt over het algemeen geen ontheffing verleend tijdens het broedseizoen. Van een aantal soorten zijn vogelnesten en bijbehorend functionele leefgebied jaarrond beschermd en staan op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het ministerie van EZ. Het betreffen broedvogelsoorten van de beschermingscategorieën 1 t/m 4 en in bepaalde gevallen ook van de beschermingscategorie 5. Een ontheffingsaanvraag voor het aantasten van deze verblijfplaatsen zal getoetst worden aan de zware toets (als bij tabel 3). Bescherming van broedvogels uit categorie 5 is jaarrond van toepassing indien ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit is bijvoorbeeld het geval als de soort lokaal zeldzaam is, als er bij een verstoring geen alternatieve nestlocaties beschikbaar zijn of als het aanbieden van een alternatieve (kunstmatige) nestlocatie niet mogelijk is.

In het verkennend natuuronderzoek wordt getoetst welke verbodsbepalingen overtreden kunnen worden bij de uitvoering van het plan. Afhankelijk van het beschermingsniveau van de soort zal voor de overtreding van de verbodsbepaling al dan niet een ontheffing aangevraagd dienen te worden en of volgens een goedgekeurde gedragscode gewerkt moeten worden.

2.5 Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is op provinciaal niveau uitgewerkt tot de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) met kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden, beheergebieden en robuuste ecologische verbindingzones. De wettelijke bescherming (Wro) van de EHS is geregeld via het bestemmingsplan. De Ecologische Hoofdstructuur voor de provincie Noord-Holland is vastgelegd in de structuurvisie Noord-Holland.

De afweging voor ingrepen in de EHS gaat volgens het "nee, tenzij-principe". In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een EHS-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op de EHS uitkomst bieden om projecten in de EHS te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van EHS gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van 'nee, tenzij, procedure'. De provincie Noord-Holland hanteert geen externe werking voor de EHS.



Schema 1: Het "nee, tenzij"-principe van het compensatiebeginsel.

2.6 Weidevogelleefgebieden en ganzenfoerageergebieden

Het beleid ten aanzien van weidevogelleefgebieden is vastgelegd in de Structuurvisie en Provinciale ruimtelijke verordening 2014. Aantasting of verstoring van weidevogelleefgebied valt onder het nee-tenzij-afwegingskader. Bij netto aantasting/verstoring is er sprake van compensatieplicht en moet er sprake zijn van groot openbaar belang en geen alternatieven. Omdat er sprake is van een bestemmingswijziging is toetsing aan het nee-tenzij-afwegingskader hier aan de orde.

De provincie heeft een stimuleringsbeleid ten aanzien van foeragerende (winter)ganzen. Hiervoor zijn gebieden aangewezen die vastgelegd zijn in het door GS in 2007 vastgestelde Begrenzingsplan ganzenfoerageergebieden. Dit betreft een stimuleringsbeleid op basis de subsidieregeling agrarisch natuurbeheer. Het beleid voor foeragerende ganzen valt niet onder het nee-tenzij-afwegingskader. Nadere toetsing is in dit kader dan ook niet aan de orde.

3 Resultaten

3.1 Inventarisatie methode

3.1.1 Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te krijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten en gebieden in het plangebied en omgeving. Hierbij is gebruik gemaakt van het NDFF 2000-2013 (Nationale Databank Flora en Fauna), diverse ecologische atlanten en internetbronnen. In de literatuurlijst (zie hoofdstuk 5) is het complete overzicht van geraadpleegde bronnen weergegeven.

3.1.2 Verkennend veldbezoek

Tijdens het verkennend veldbezoek is het plangebied, d.d. 09-04-2013, bezocht. Dit veldbezoek is uitgevoerd door een ter zake kundig ecooloog van Grontmij. Het doel van het verkennend veldbezoek is het onderzoeksgebied te beoordelen op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Door de informatie uit het bronnenonderzoek te combineren met informatie uit het veldbezoek ontstaat een goed beeld van het actueel en potentieel voorkomen van beschermde soorten in het gebied.

3.2 Natuurbeschermingswet

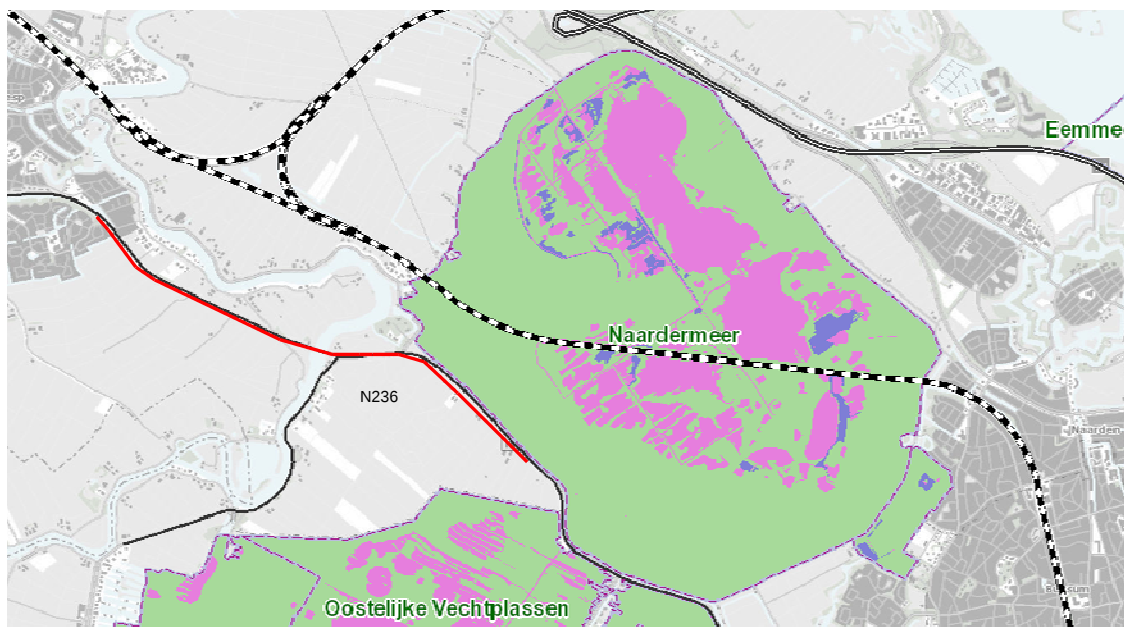
Het oostelijk deel van het plangebied is gelegen tussen Natura 2000-gebied Naardermeer (paragraaf 3.2.1) in het zuiden en Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen in het noorden (paragraaf 3.2.2). Het oostelijk deel (km 9.6 en 11.0) van de N236 wordt van het Naardermeer gescheiden door de 's Gravelandse vaart (circa 10 meter breed) en de Kreugerlaan. De afstand van de Oostelijke Vechtplassen ten opzichte van het meest oostelijk deel (km 11.0) van de N236 bedraagt circa 300 meter. Er ligt geen Beschermde Natuurmonument in de omgeving van het plangebied.

3.2.1 Natura 2000-gebied Naardermeer

Inventarisatie

In het Naardermeer (figuur 3.1) komen watervegetaties, verlandingszones en broekbossen voor. Sinds 1984 worden maatregelen genomen om het inlaatwater te zuiveren. Mede als gevolg hiervan hebben kranswervevegetaties zich hersteld. In de graslanden rondom het Naardermeer zijn vernattingsmaatregelen genomen, waardoor de waterhuishouding verbeterd is. In de wateren met weinig golfslag, groeien drijvende waterplanten al dan niet verankerd in de waterbodem. Deze begroeiingen bestaan in het gebied grotendeels uit grote fonteinkruiden. In de kleinere watergangen komen kleine oppervlakten krabbescheerbegroeiingen voor. Bij verdergaande successie gaan de veenmosrietlanden en trilvenen over in drogere en zuurdere vegetatietypen die behoren tot moerasheide of veenbos. Een aanzienlijk deel van het gebied bestaat uit deze vegetatietypen. In het Laegieskampje, aan de zuidrand van het gebied, komt blauwgrasland voor. Het Naardermeer kwalificeert zich als Natura 2000-gebied voor de volgende habitats en soorten (bron: Ontwerpbesluit Naardermeer):

Habitattypen	Soorten	Vogels
3140: Kranswierwateren;	bittervoorn;	purperreiger (broedend);
3150: meren met krabbenscheer en fonteinkruiden;	kleine modderkruiper;	kolgans;
4010: Vochtige heiden;	meervleermuis;	grauwe gans;
91D0: Hoogveenbossen;	groenknolorchis;	snor;
6410: Blauwgraslanden;	gestreepte waterroofkever;	zwarte stern;
7140: Overgangs- en trilvenen.	platte schijfhoren.	grote karekiet;
		aalscholver (broedend).



Figuur 3.1 Ligging van het Natura2000 gebied Naardermeer t.o.v. het plangebied (rood)

Tabel 3.1 Effectenindicator Naardermeer

Storingsfactor /soort/habitatype	Verstoring door geluid	Verstoring door licht	Verstoring door trilling	Optische verstoring	Verstoring door mechanische effecten
Aalscholver (broedvogel)	■	■	■	■	■ ■ ■
Aalscholver (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■ ■ ■
Bittervoorn	■	■	■	■	■
Gestreepte waterroofkever	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	■
Gevlekte witsnuitlibel	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	■	■
Grauwe Gans (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■ ■ ■
Groenknolorchis	■	■	■	■	■
Grote karekiet (broedvogel)	■	■	■	■	■ ■ ■
Kleine modderkruiper	■	■	■	■	■
Kolgans (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■ ■ ■
Meervleermuis	■	■	■	■	■
Platte schijfhoren	■	■	■ ■ ■	■	■
Purperreiger (broedvogel)	■	■	■ ■ ■	■	■
Snor (broedvogel)	■	■	■	■	■ ■ ■
Zwarte Stern (broedvogel)	■	■	■ ■ ■	■	■
Zwarte Stern (niet-broedvogel)	■	■	■ ■ ■	■	■
Habitatype 3140	■	■	■	■	■
Habitatype 3150	■	■	■	■	■
Habitatype 4010	■	■	■	■	■
Habitatype 6410	■	■	■	■	■
Habitatype 7140	■	■	■	■	■
Habitatype 91D0	■	■	■	■	■

■ Zeer gevoelig, ■ Gevoelig, ■ Niet gevoelig, ■ N.v.t., ■ ■ ■ Onbekend

Effecten Natura 2000-gebied Naardermeer

Het Naardermeer ligt binnen de mogelijke beïnvloedingssfeer van het plangebied. Door uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling gaat geen Natura 2000-gebied verloren, maar gezien de relatief korte afstand tussen het oostelijk deel (km 9.6 – 11.0) van de N236 en het Naardermeer (circa 20 meter) kunnen effecten (als verstoring door geluid, stikstof, licht, trilling, mechanische effecten en optische verstoring) bij de voorgenomen maatregelen niet uitgesloten worden (zie tabel 3.2.1). Een voortoets zal uitgevoerd moeten worden om te bepalen of significante effecten te verwachten zijn.

3.2.2 Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen

Inventarisatie

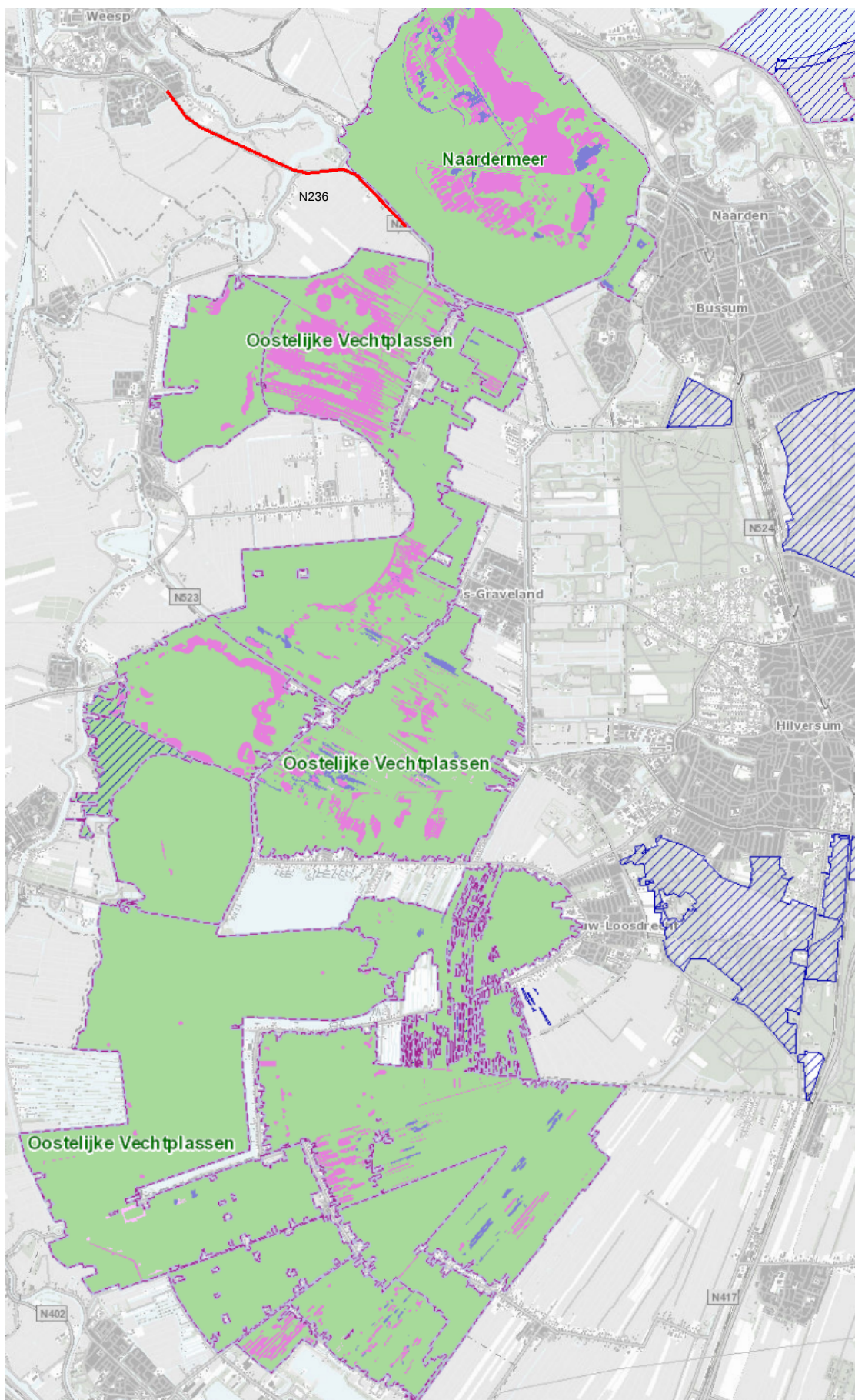
De Oostelijke Vechtplassen (figuur 3.2) bestaat uit een reeks van laagveengebieden tussen de Vecht en de oost rand van Utrechtse Heuvelrug. In het gebied zijn twee belangrijke gradiënten te onderscheiden: van noord naar zuid loopt een gradiënt van meer gesloten gebied (bos) naar meer open landschap (grasland, trilveen en rietland), terwijl van west naar oost een gradiënt is te zien van toenemende kwel (in petgaten en trilvenen). Belangrijk broedgebied voor broedvogels van rietmoerassen (roerdomp, purperreiger) en zeer belangrijk voor broedvogels van moerassen met veel waterriet en lange oeverlijnen (woudaap, grote karekiet). Ook van enig belang als broedgebied voor enkele andere moeras- en watervogels (porseleinhoen, zwarte stern, ijsvogel). De Oostelijke Vechtplassen kwalificeren voor de volgende habitats en soorten (bron: Ontwerpbesluit Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen):

Habitattypen	Soorten	Vogels
3140: Kranswierwateren;	gevlekte witsnuitlibel;	roerdomp (broedend); kolgans;
3150: meren met krabbenscheer en fonteinkruiden;	gestreepte waterroofoever;	woudaapje (broedend); grauwe gans;
4010: Vochtige heiden;	bittervoorn;	purperreiger (broedend); smient;
6410: Blauwgraslanden;	kleine modderkruiper;	porseleinhoen (broedend) krakeend;
7140: Overgangs- en trilveen;	rivierdonderpad;	zwarte stern (broedend); slobbeend;
7210: Galigaanmoerassen;	meervleermuis;	ijsvogel (broedend) tafeleend;
91D0: Hoogveenbossen.	noordse woelmuis;	snor (broedend); nonnetje.
	groenknolorchis	grote karekiet (broedend);

Tabel 3.2 Effectenindicator Oostelijke Vechtplassen

Storingsfactor /soort/habitatype	Verstoring door geluid	Verstoring door licht	Verstoring door trilling	Optische verstoring	Verstoring door mechanische effecten
Bittervoorn	■	■	■	■	■
Gestreepte waterroofkever	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	■
Gevlekte witsnuitlibel	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	■	■
Gauwe Gans (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■ ■ ■
Groenknolorchis	⊗	⊗	⊗	⊗	■
Grote karekiet (broedvogel)	■	■	■	■	■ ■ ■
Ijsvogel (broedvogel)	■	■	■	■	■
Kleine modderkruiper	■	■	■	■	■
Kolgans (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■ ■ ■
Krakeend (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■
Meervleermuis	■	■	■	■	■
Nonnetje (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■
Noordse woelmuis	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	■
Porseleinhoen (broedvogel)	■	■	■	■	■
Purperreiger (broedvogel)	■	■	■ ■ ■	■	■
Rivierdonderpad	■	■ ■ ■	■	■ ■ ■	■
Roerdomp (broedvogel)	■	■	■ ■ ■	■	■
Roerdomp (niet-broedvogel)	■	■	■ ■ ■	■	■
Slobeend (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■ ■ ■
Smient (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■
Snor (broedvogel)	■	■	■	■	■ ■ ■
Tafeleend (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■ ■ ■
Woudaapje (broedvogel)	■	■	■ ■ ■	■	■
Zwarte Stern (broedvogel)	■	■	■ ■ ■	■	■
Zwarte Stern (niet-broedvogel)	■	■	■ ■ ■	■	■
Habitatype 3140	⊗	⊗	⊗	■	■
Habitatype 3150	⊗	⊗	⊗	■	■
Habitatype 4010	⊗	⊗	⊗	■	■
Habitatype 6410	⊗	⊗	⊗	■	■
Habitatype 7140	⊗	⊗	⊗	■	■
Habitatype 7210	⊗	⊗	⊗	■	■
Habitatype 91D0	⊗	⊗	⊗	■	■

■ Zeer gevoelig, ■ Gevoelig, ■ Niet gevoelig, ⊗ N.v.t., ■ ■ ■ Onbekend



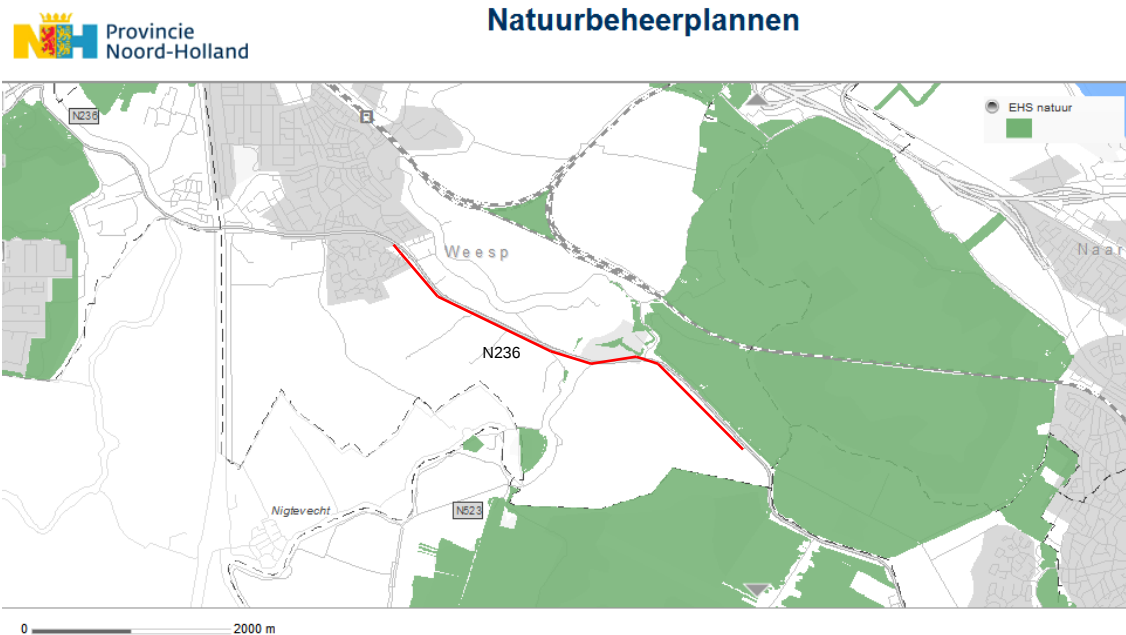
Figuur 3.2 Ligging van Natura2000 gebied Oostelijke Vechtplassen t.o.v. het plangebied (rood)

Effecten Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen

De Oostelijke Vechtplassen liggen binnen de mogelijke beïnvloedingssfeer van het plangebied. Door uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling gaat geen Natura 2000-gebied verloren, maar gezien de relatief korte afstand van het plangebied tot de Oostelijke Vechtplassen (circa 300 meter) kunnen effecten (als verstoring door geluid, licht, stikstof, trilling, mechanische effecten en optische verstoring) bij de voorgenomen maatregelen niet uitgesloten worden (zie tabel 3.2.2). Een voortoets zal uitgevoerd moeten worden om te bepalen of significante effecten te verwachten zijn.

3.3 Ecologische Hoofdstructuur

De N236 loopt deels langs de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) op een afstand van circa 20 meter. Dit betreft het deel tussen km 9.6 en 11. De N236 en naastgelegen bermen vallen daarmee buiten de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur (zie figuur 3.3). Omdat de voorgenomen werkzaamheden buiten de begrenzing van EHS gebied plaatsvinden is nadere toetsing niet noodzakelijk, omdat er procedureel niet aan externe werking getoetst hoeft te worden.



Figuur 3.3 Ligging EHS-gebied (bron: provincie Noord-Holland) t.o.v. plangebied (rood)

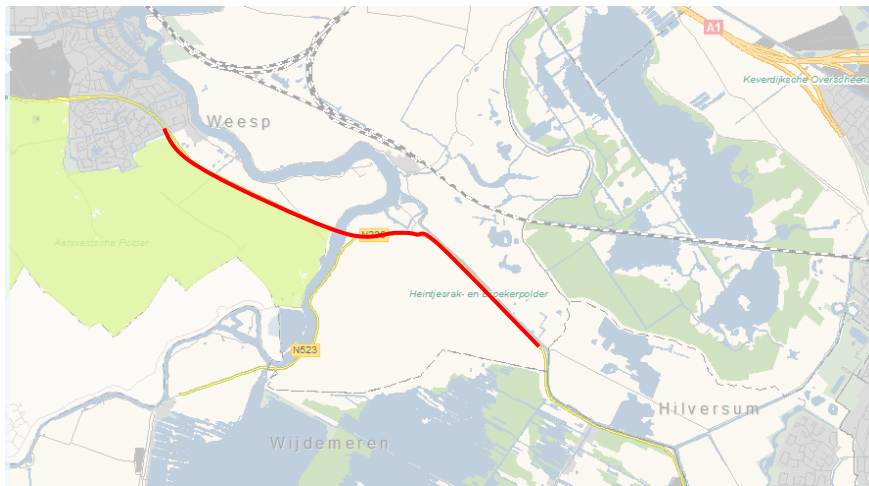
3.4 Weidevogelgebieden

De N236 loopt deels langs aangewezen weidevogelleefgebied (zie figuur 3.4). Door het verschuiven van de weg naar de zuidkant is er sprake van ruimtebeslag van een strook van 10 m in het weidevogelgebied. Ter plaatse van de rotondes is het ruimtebeslag groter.

Daarnaast verschuift de verstoringsgrens van de huidige weg. Deze verstoring wordt veroorzaakt door geluid en beweging van het wegverkeer en door de aanwezigheid van de bomen langs de weg. Voor verstoring door geluid van het wegverkeer dient rekening te worden gehouden met een verstoringsgrens van circa 125 m (van 't Veer, 2008). Omdat de verkeersintensiteit niet wijzigt schuift de verstoringsgrens ook maximaal circa 10 m verder het weidevogelleefgebied in.

Voor de verstoring van weidevogels door de aanwezigheid van bomen moet rekening worden gehouden met een afstand van minimaal 250 m (Van 't Veer, 2008). Deze verstoringsgrens reikt verder dan die van het geluid. Dit betekent dat de verstoring door bomen, indien deze na de reconstructie van de weg worden teruggeplant, maatgevend zijn voor de effecten. Omdat de verstoringsgrens van geluid binnen de verstoringsgrens van de bomen ligt, is toename aan geluid niet meer relevant. In de huidige situatie zal het weidevogelgebied binnen 250 m van de weg als gevolg van de aanwezigheid van de bomen weinig geschikt zijn.

Binnen deze zone zal er dan ook geen sprake zijn van een significant nettoverlies aan weidevogelleefgebied door ruimtebeslag of door verstoring door geluid. De verstoringsgrens van de bomen verschuift evenwel circa 10 m verder het weidevogelleefgebied in, dat nu buiten de verstoringsgrens ligt. Het weidevogelleefgebied ten zuiden van de weg is echter zo groot dat hier voldoende uitwijkmogelijkheden aanwezig zijn. Het voorkomen van weidevogels wordt hier niet beperkt door de hoeveelheid beschikbare ruimte. Gezien de aard van het gebied is er geen reden om aan te nemen dat de extra verstoringzone van bovengemiddeld belang is voor weidevogels. Omdat er voldoende uitwijkmogelijkheden zijn zal er geen sprake zijn van een nettoverlies aan weidevogelleefgebied ten koste van de omvang van de weidevogelpopulatie. Nader onderzoek of compensatie is daarmee niet aan de orde.



Figuur 3.4 Ligging weidevogelgebied (licht groen) (bron: provincie Noord-Holland) t.o.v. plangebied (rood)

3.5 Soortbescherming

3.5.1 Flora

Inventarisatie

Uit de Nationale Database Flora en Fauna (NDFD), waarneming.nl en Natuurmonumenten (2011) zijn waarnemingen in en in de omgeving van het plangebied bekend van zomerklokje (Ff-wet tabel 2). Deze soort is recent op meerdere locaties aangetroffen ter hoogte van de Vecht, aan weerszijden van de N236 (zie figuur 3.5). Het terrein naast de Vechtbrug is in het bijzonder voor het zomerklokje aangelegd door Natuurmonumenten. Alhoewel het NDFD geen melding maakt van het voorkomen van de rietorchis (Ff-wet tabel 2) in het plangebied, vormen de natte oevers langs de 's Gravelandse vaart wel een geschikt biotoop voor de rietorchis.

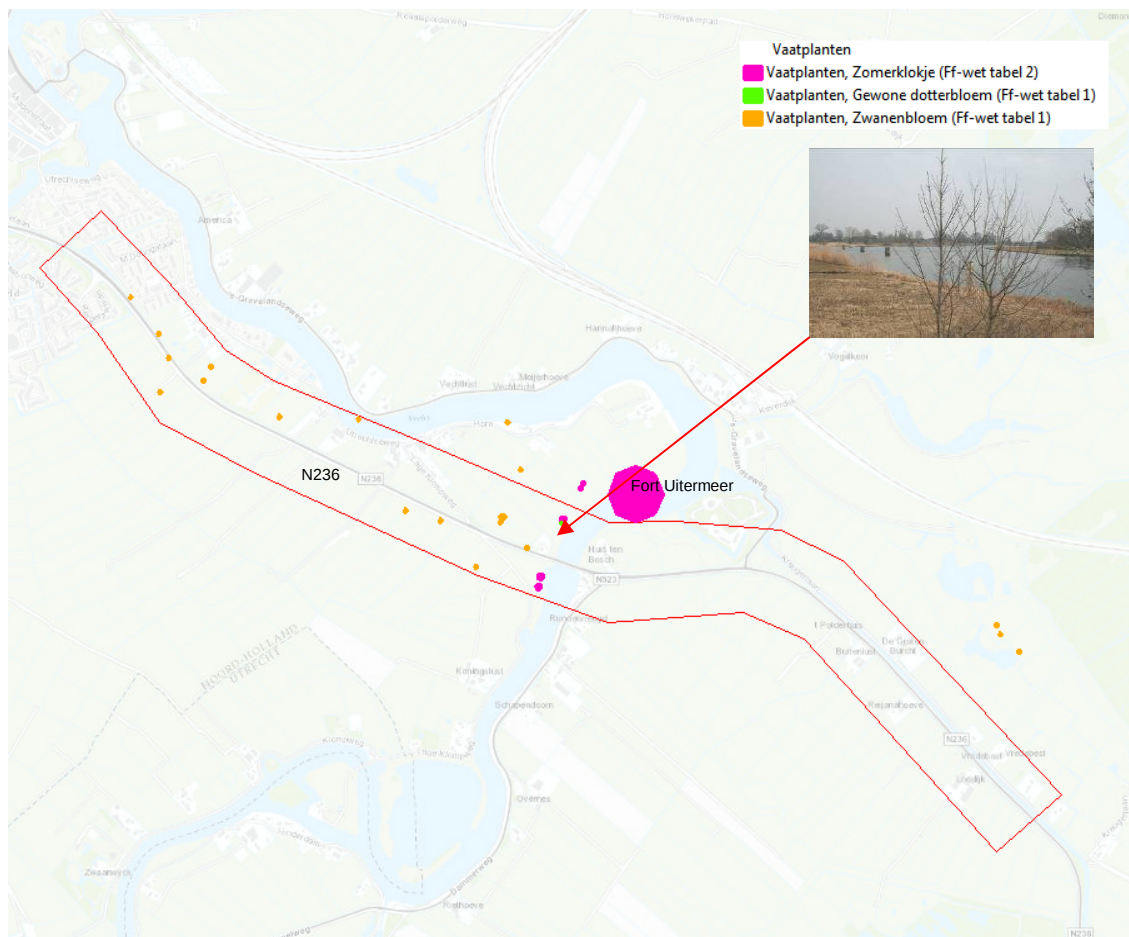
Uit het NDFD zijn waarnemingen in het plangebied bekend van de zwanenbloem en gewone dotterbloem (Ff-wet tabel 1). Deze soorten hebben een hoge abundantie ter hoogte van het Fort Uitermeer (bron Natuurmonumenten). Op basis van het verkennend veldonderzoek en het bronnenonderzoek vormen de natte oevers van de 's Gravelandse vaart en sloten langs de N236 een geschikt biotoop voor deze soorten.

Effecten

Binnen het plangebied vormen de oevers van de Vecht, op basis van oriënterend veldonderzoek en het NDFD, een geschikt biotoop voor het zomerklokje (Ff-wet tabel 2). Omdat planten immobiel zijn, is de exacte locatie van deze soort van belang. De locaties waar deze soort voorkomt kan op basis van de NDFD gegevens niet nauwkeurig genoeg worden vastgesteld. Daarom zal aanvullend onderzoek naar het zomerklokje uitgevoerd moeten worden langs de oevers van de Vecht ter hoogte van de Vechtbrug, waar de voorgenoemde nieuwe brug zal worden gerealiseerd.

De bermen en oevers langs de N236 vormen een geschikt biotoop voor de rietorchis (Ff-wet tabel 2). Aanvullend onderzoek naar deze soort zal uitwijzen op welke locaties individuen voorkomen en waar nodig uitgestoken zullen moeten worden. Voor de tabel 2-soorten geldt een vrijstelling voor het vernietigen van biotoop, mits wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. Als niet gewerkt wordt volgens een gedragscode en als door gevolg van de werkzaamheden effecten op deze soorten optreden, is een ontheffing nodig.

Het biotoop van de tabel 1-soorten zwanenbloem en gewone dotterbloem beperkt zich veelal tot oevers en daarmee vormen de sloten binnen het gehele plangebied op basis van verkennend veldonderzoek een geschikt biotoop. Voor de tabel 1 soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van Flora- en faunawet. Hiervoor geldt wel de zorgplicht (zie par. 2.4).



Figuur 3.5 NDFD flora (2000-2013)

3.5.2 Zoogdieren (m.u.v. vleermuizen)

Inventarisatie

In het NDFD en waarneming.nl zijn geen waarnemingen bekend van tabel 2 en/of 3 van de Flora- en faunawet in het plangebied. De waterspitsmuis (Ff-wet tabel 3) is volgens het NDFD wel in de directe omgeving van het plangebied aangetroffen.

Uit waarneming.nl, telmee.nl en het NDFD blijkt verder dat algemene zoogdiersoorten zoals egel, mol, konijn, aardmuis, gewone bosspitsmuis, dwergspitsmuis, huisspitsmuis, rosse woelmuis, bunzing, hermelijn, vos en ree zijn aangetroffen in de omgeving van het plangebied.

Effecten

De oevers van de sloten en de 's Gravelandse vaart langs de N236 zijn niet geschikt voor de kritische waterspitsmuis (Ff-wet tabel 3) door ontbreken van een goed ontwikkelde water- en oevervegetatie, daarmee kan het voorkomen van deze soort uitgesloten worden in het plangebied. In dit kader zijn dan ook geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgproudures in gang te worden gezet. Nader onderzoek of ontheffing wordt daarom niet nodig geacht.

Op basis van het veldbezoek is geschikt habitat voor de bovengenoemde tabel 1-soorten aangetroffen in het plangebied. Dit zijn alle algemene soorten van tabel 1 van de Flora- en fauna-wet. Hiervoor geldt wel de zorgplicht (zie paragraaf 2.4).

3.5.3 Vleermuizen

Inventarisatie

Uit het bronnenonderzoek (NDFF) zijn recente waarnemingen bekend van vleermuizen (tabel 3 Ff-wet) in en in de omgeving van het plangebied. Dit betreft de soorten: baard- of brandts vleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone- of grijze grootoorvleermuis, rosse vleermuis, waternvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. In de directe omgeving van het plangebied ligt het Fort Uitermeer. Dit fort vormt een paar- en winterverblijfplaats voor vleermuizen (website Natuurmonumenten en Fort Uitermeer). Dit betreft de baardvleermuis, de waternvleermuis, de gewone grootoorvleermuis en gewone dwergvleermuis.

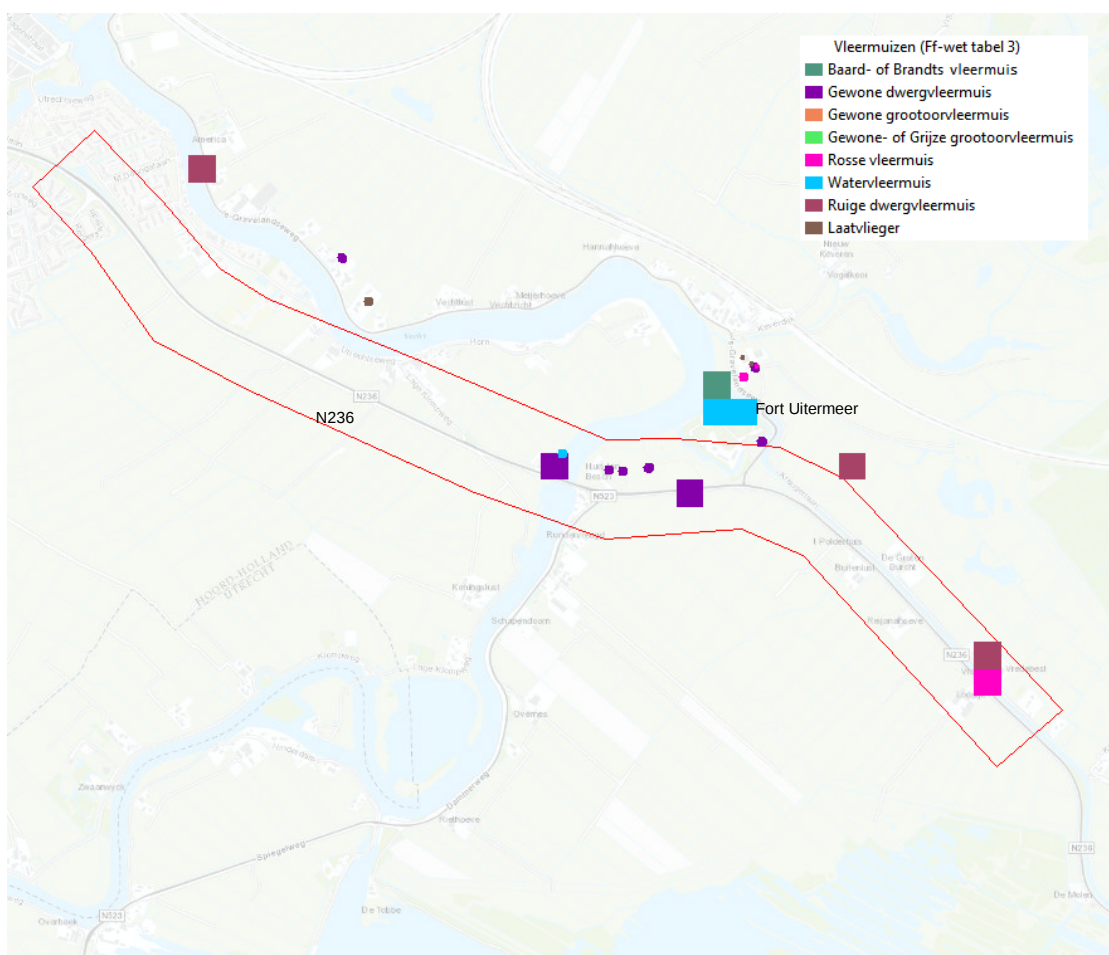
Effecten

De habitatcheck is op basis van de checklist van het Vleermuisprotocol¹ uitgevoerd. In het plangebied zijn een groot aantal bomen, enkele gebouwen en bunkers aanwezig, welke mogelijk een vaste verblijfplaats kunnen zijn voor vleermuizen. Tijdens het verkennend veldbezoek (d.d. 09-04-2013) is vastgesteld dat bomen langs de N236 scheuren en gaten bezitten welke mogelijk toegang voor vleermuizen kunnen bieden (zie figuur 3.5.2a). Gezien deze aanwijzingen is aanvullend onderzoek noodzakelijk naar het voorkomen van vleermuizen bij de kap van bomen aan de zuidzijde van de N236 en bij demping van de sloot. Dit in verband met aantasting van vaste verblijfplaatsen, vliegroutes en/of foerageergebied. Afhankelijk van de resultaten van het aanvullend onderzoek dient eventueel een ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden.



Figuur 3.6 aanwijzingen potentiële vleermuisverblijven

¹ Vleermuisvakboraad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en. Gegevensautoriteit Natuur 2013. Vleermuis-protocol 2013, maart 2013.



Figuur 3.7 N236, vleermuizen (2000-2012)

3.5.4 Vogels

Inventarisatie

Uit het NDFF en een veldonderzoek uit 2004 en 2009² zijn in de omgeving van het plangebied waarnemingen gedaan van een grote groep vogels als de boerenzwaluw, gierzwaluw, huismus, aalscholver, spreeuw, grote gele kwikstaart, grote bonte specht, rietzanger, steenuil, ijsvogel, oeverzwaluw, grasmus, merel, winterkoning, koolmees et cetera, maar ook watervogels als meerkoet, wilde eend, slobeend etc. in het plangebied (zie tabel 3.5.3). Tijdens het verkennend veldonderzoek d.d. 09-04-2013 zijn diverse gaten en nesten in bomen aangetroffen. De sloten, oevers, bomensingels en gebouwen langs de N236 kunnen worden gebruikt door broedende vogels, waaronder tevens jaarrond beschermde vogels (zoals de sperwer, buizerd en steenuil) en daarbij jaarrond beschermde verblijfplaatsen (holen en nesten) van vogels. De weilanden langs de N236 bieden geschikt broedgebied voor weidevogels als scholekster, grutto, veldleeuwerik en graspieper (zie tabel 3.5.3). De bermen direct grenzend aan de weg zijn vanwege het drukke verkeer minder geschikt als broedlocatie voor weidevogels. Uit het NDFF, Vogelbescherming.nl en waarneming.nl blijken recente waarnemingen van de jaarrond beschermde verblijfplaatsen van grote gele kwikstaart (categorie 3) in het zuidelijk deel van het traject en ter hoogte van de Vechtbrug (zie figuur 3.8). Deze soort nestelt veelal op en tussen stenige ondergronden (zoals bruggen, kribben en oeververdedigingen).

² Grontmij, natuurtoetsen N236, 2004 en 2009.

Effecten

Alle vogels genieten bescherming onder de Flora- en faunawet. Hierbij geldt dat verstoring van broedende vogels en broedsel niet is toegestaan. Verstoring van broedvogels kan optreden wanneer tijdens de broedperiode (circa maart t/m juli) werkzaamheden plaatsvinden. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen (maart t/m juli) of als maatregelen worden getroffen om verstoring te voorkomen, is er geen overtreding van de Flora- en faunawet (zie verder paragraaf 4.3 en 4.4).

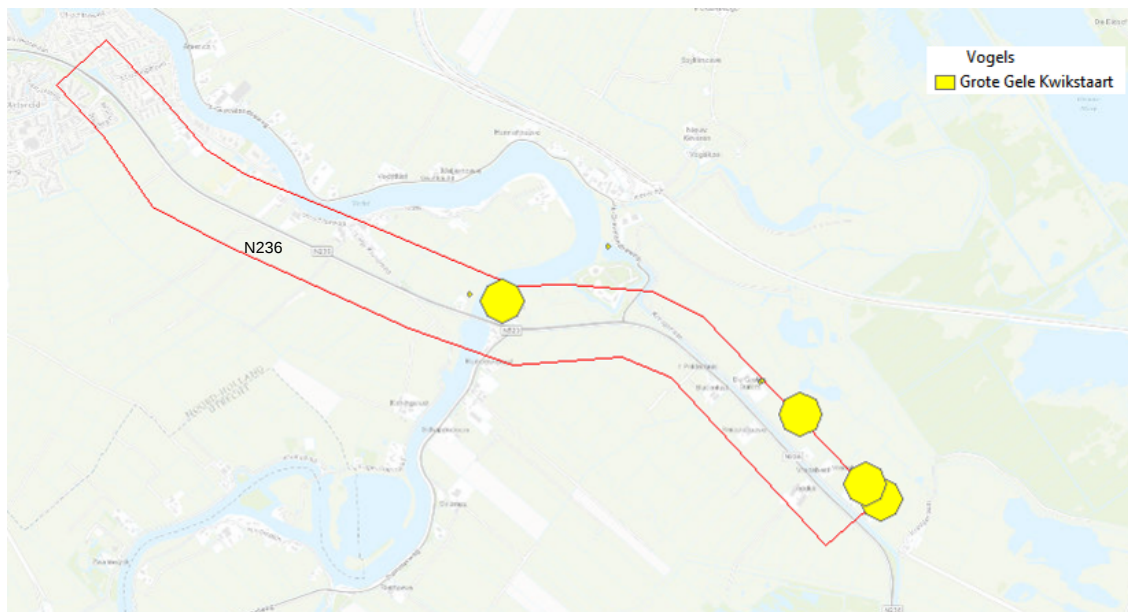
In bomen of gebouwen kunnen jaarrond beschermde nesten van vogels aanwezig zijn. Aanvullend onderzoek is nodig bij de voorgenomen bomenkap.

Nesten en bijbehorend leefgebied van de oeverwalwulv vallen onder categorie 5 en zijn daarmee niet jaarrond beschermd. Deze zijn wel gedurende het broedseizoen (respectievelijk april t/m augustus) beschermd. Indien tijdens het broedseizoen van vogels gewerkt gaat worden, dient de aanbeveling om taluds van bijvoorbeeld sleuven met een flauw talud af te graven zodat het nestelen van de oeverwalwulv wordt voorkomen. Bij bijvoorbeeld tijdelijke aanleg van zandheuvelds kan het nestelen voorkomen worden door deze af te dekken met bijvoorbeeld landbouwplastic. Tijdens het broedseizoen kan door ecologische begeleiding bepaald worden of en waar deze soort voor kan komen. Als deze vogelsoorten tijdens het werk worden aangetroffen, dan kan verstoring worden voorkomen door de locatie ruim af te zetten.

Aanvullend onderzoek is nodig naar de grote gele kwikstaart (categorie 3) en functionaliteit van het plangebied bij verwijdering van de Vechtbrug. Afhankelijk van de resultaten van dit onderzoek zal ter voorkoming van overtreding van de Flora- en faunawet mitigerende maatregelen toegepast moeten worden. Als maatregelen worden getroffen om verstoring te voorkomen, is er geen overtreding van de Flora- en faunawet en is geen ontheffing nodig.

Tabel 3.3 NDFF vogels

Aalscholver	Gele Kwikstaart	Houtduif	Lepelaar	Scholekster	Visdief
Appelvink	Gierzwaluw	Huismus	Matkop	Sijs	Waterhoen
Bergeend	Goudplevier	Huiszwaluw	Meerkoet	Smelleken	Waterpieper
Blauwe Kiekendief	Goudvink	IJsvogel	Merel	Snor	Waterral
Blauwe Reiger	Grasmus	Kauw	Oeverloper	Sperwer	Watersnip
Boerenwalwulv	Graspieper	Keep	Ooievaar	Spotvogel	Wilde Eend
Bonte Vliegenvanger	Grauwe Gans	Kievit	Paapje	Spreeuw	Wilde Zwaan
Boomklever	Grauwe Vliegenvanger	Kleine Barmstij	Pimpelmees	Sprinkhaanzanger	Winterkoning
Boomkruiper	Groenling	Kleine Karekiet	Porseleinhoen	Steenuil	Wintertaling
Boomvalk	Groenpootruiter	Kleine Rietgans	Purperreiger	Tapuit	Witgat
Bosrietzanger	Grote Barmstij	Kleine Zwaan	Putter	Tijftjaf	Witte Kwikstaart
Brandgans	Grote Bonte Specht	Knobbelzwaan	Regenwulp	Toendrarietgans	Wulp
Bruine Kiekendief	Grote Gele Kwikstaart	Koekoek	Rietzanger	Torenvalk	Zanglijster
Buizerd	Grote Lijster	Koereiger	Ringmus	Tuinfluit	Zeearend
Ekster	Grote Zaagbek	Kokmeeuw	Roek	Tureluur	Zwarte Kraai
Fazant	Grote Zilverreiger	Kolgans	Roerdomp	Turkse Tortel	Zwarte Stern
Fitis	Grutto	Koolmees	Roodborst	Veldleeuwerik	Zwarte Wouw
Fuut	Havik	Koperwiek	Roodborsttapuit	Vink	Zwartkop
Gaai	Heggenmus	Krakeend	Roze Spreeuw	Visarend	Zwartkopmeeuw
Gekraagde Roodstaart	Holenduif	Kramsvogel	Ruigpootbuizerd		



Figuur 3.8 NDF, grote gele kwikstaart (2000-2012)

3.5.5 Vissen

Inventarisatie

De NDF en een natuuronderzoek uit 2009³ maakt melding van de bittervoorn (Ff-wet tabel 3) en de kleine modderkruiper (Ff-wet tabel 2) in de 's Gravelandse vaart langs de N236. In de berm sloten langs de N236 zijn tijdens het onderzoek uit 2009 geen beschermde vissen aangetroffen. Of de bittervoorn zich in de 's Gravelandse vaart voortplant is niet duidelijk. De bittervoorn is namelijk voor zijn voortplanting afhankelijk van zoetwatermosselen. De mosselen zijn tijdens onderzoek in 2006⁴ wel in de omgeving van het plangebied gevonden, dit betreft in de Aertsvelde polder ten westen van het plangebied.

De NDF maakt tevens melding van een incidentele rivierdonderpad (Ff-wet tabel 2) in 2012 ten noorden van de Vecht in de omgeving van het plangebied (zie figuur 3.9). Waarneming.nl maakt tevens melding van een twintigtal exemplaren aan de oever in de Spiegel en Blijkpolderplas in de omgeving van het plangebied. De rivierdonderpad gebruikt stortstenen in het water als beschutting en voortplanting. Stortstenen zijn tijdens het oriënterend veldbezoek niet aangetroffen in het plangebied.

Effecten

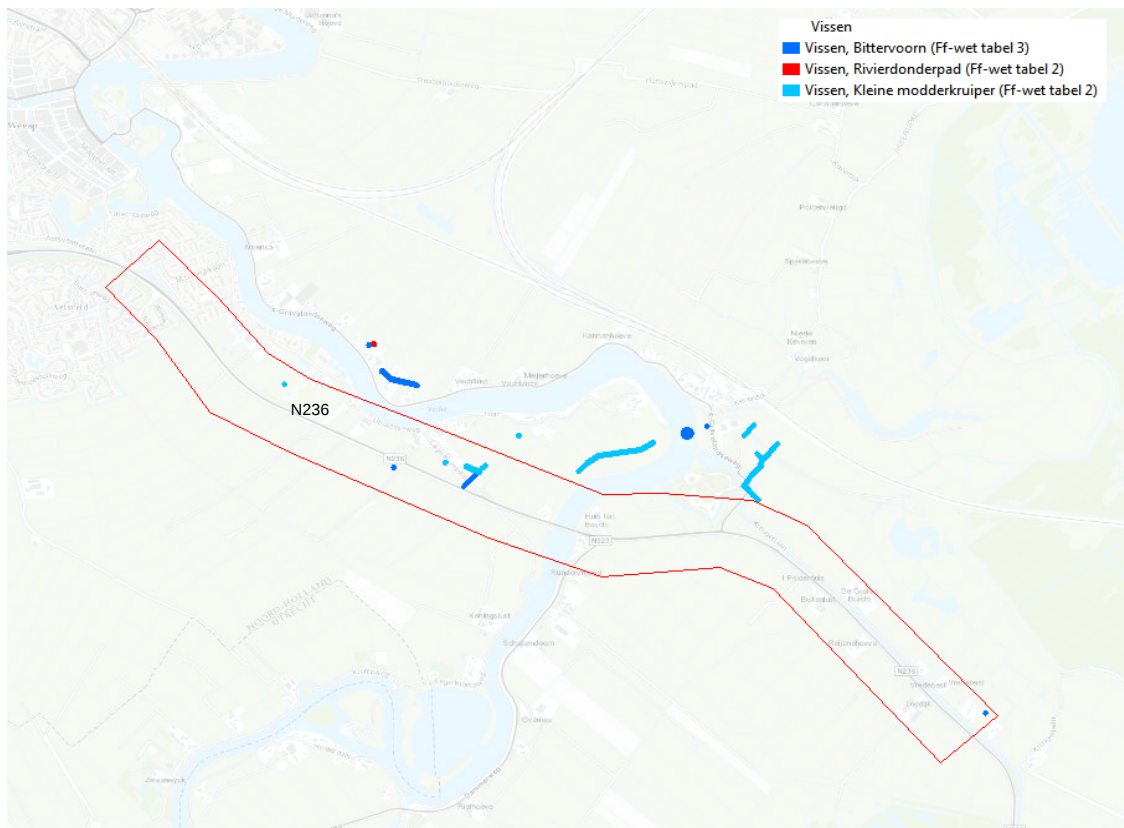
De 's Gravelandse vaart en de Vecht, welke langs de N236 liggen, vormen een geschikt habitat voor de bittervoorn (Ff-wet tabel 3) binnen het plangebied. De sloten aan de zuidzijde direct langs de N236 vormen een ongeschikt habitat voor de bittervoorn.

Aangezien de 's Gravelandse vaart niet aangetast wordt en met betrekking tot de rivierdonderpad geen geschikt habitat in de vecht ter hoogte van het plangebied aangetroffen is, en overige sloten een ongeschikt habitat voor de rivierdonderpad en bittervoorn vormen, kunnen effecten op de rivierdonderpad en bittervoorn uitgesloten worden.

De kleine modderkruiper (Ff-wet tabel 2) heeft een wijdverspreid habitat in Nederland en kan ook in alle watergangen binnen het plangebied worden verwacht. Voor tabel 2-soorten kan gewerkt worden volgens een door het ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode. Wordt er niet gewerkt volgens een gedragscode dan moet ontheffing aangevraagd worden, deze soort valt onder de lichte toets. Wanneer het uitvoeren van mitigerende maatregelen en het naleven van de maatregelen uit een goedgekeurde gedragscode niet mogelijk zijn, dient een ontheffing te worden aangevraagd ter voorkoming van overtreding van de Flora- en faunawet.

³ Bureau Waardenburg, Natuuronderzoek dijkverhogingen Waternet, 2009

⁴ Van der Goes en Groot, Natuuronderzoek Aertsvelde polder, 2006



Figuur 3.9 NDFF vissen (2000-2012)

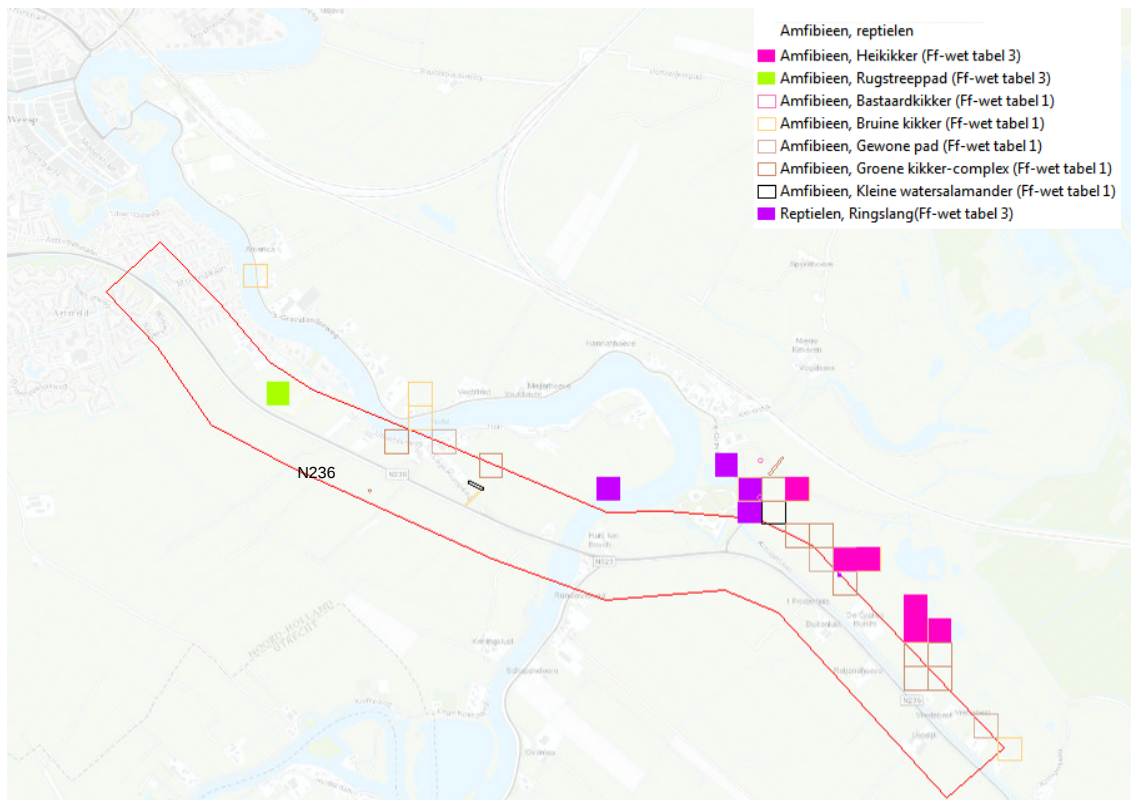
3.5.6 Amfibieën

Inventarisatie

Uit het bronnenonderzoek (NDFF) en eerder onderzoek uit 2009, blijkt dat de rugstreeppad (Ff-wet tabel 3) in het plangebied en in directe omgeving is aangetroffen (zie figuur 3.10). De rugstreeppad komt met name voor in zandige milieus met water in de omgeving of met tijdelijke plassen. Deze soort wordt dan ook regelmatig aangetroffen op werk/bouwterreinen. In het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied komt open water voor en open zandgrond. In het NDFF (zie figuur 3.10) wordt tevens melding gemaakt van het voorkomen van de heikikker (Ff-wet tabel 3) in de directe omgeving van het plangebied. Tijdens het verkennend veldbezoek is geschikt habitat voor de rugstreeppad en heikikker in het gehele plangebied aangetroffen. Uit het NDFF komt ten slotte naar voren dat binnen het plangebied waarnemingen zijn van algemene beschermde tabel 1-soorten (zoals kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker). Uit het verkennend veldbezoek blijkt dat geschikt habitat voor deze tabel 1 soorten aanwezig is.

Effecten

De oevers van watergangen langs de N236 in het plangebied vormen een geschikt habitat voor de rugstreeppad (Ff-wet tabel 3) en heikikker (Ff-wet tabel 3). Aanvullend onderzoek naar de rugstreeppad en heikikker is nodig bij demping van de zuidelijk gelegen watergangen langs de N236. Op basis van de resultaten van het aanvullend onderzoek zal mogelijk een ontheffingsaanvraag gedaan moeten worden en mogelijk toepassing van mitigerende maatregelen ter voorkoming van overtreding van de Flora- en faunawet. Voor de tabel 1-soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van Flora- en faunawet. Hiervoor geldt wel de zorgplicht (zie paragraaf 2.4).



Figuur 3.10 NDFP amfibieën en reptielen(2000-2012)

3.5.7 Reptielen

Inventarisatie

In de omgeving van het plangebied komt de ringslang (Ff-wet tabel 3) voor. Dit is een watergebonden slang die een voorkeur heeft voor drassige oevers en rietbegroeiingen. In mei-juli 2009 is nader onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van de ringslang. Tijdens drie inventarisatierondes zijn binnen het plangebied geen ringslangen aangetroffen. Van het Ankeveense plasseengebied is een vaste populatie ringslangen bekend (bron: Grontmij 2009⁵). Aangezien het Ankeveense plasseengebied op slechts 100 m ligt is het zeer waarschijnlijk dat het projectgebied bezocht wordt door zwervende of foeragerende exemplaren (zie figuur 3.10). Dit blijkt ook uit waarnemingen van het NDFP. Tijdens het verkennend veldonderzoek zijn geen vaste verblijfplaatsen (broeihopen) aangetroffen in het plangebied.

Effecten

De watergangen en bijbehorende oevers langs de N236 vormen een geschikt habitat voor de ringslang. Door het dempen van watergangen worden de huidige oevers en daarmee geschikt habitat voor de ringslang aangetast, daarom is nader onderzoek noodzakelijk en afhankelijk van de resultaten van het nader onderzoek is mogelijk een ontheffing nodig en zijn mitigerende maatregelen nodig.

⁵ Grontmij, natuurtoets N236, 2009.

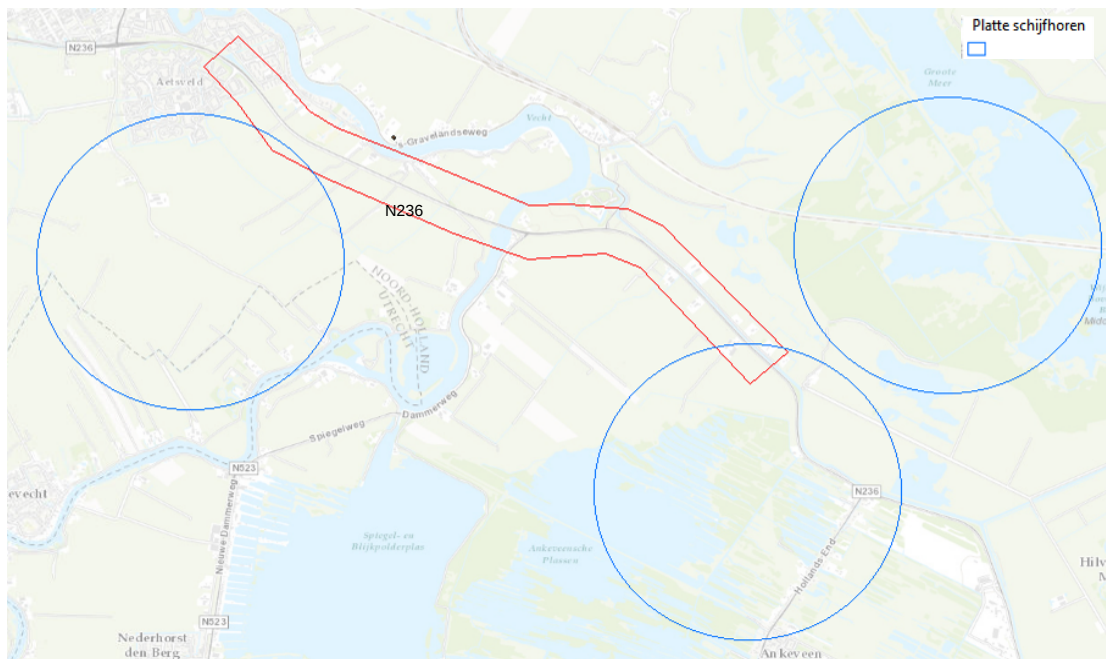
3.5.8 Ongewervelden

Inventarisatie

Uit waarneming.nl blijkt verder het voorkomen van de platte schijfhoren (Ff-wet tabel 3) in de omringende sloten buiten het plangebied (zie figuur 3.11). De platte schijfhoren is in de laagveengebieden van Noord-Holland vrij algemeen, al zijn de dichtheden doorgaans laag.

Effecten

De watergangen langs de N236 vormen een geschikt habitat voor de platte schijfhoren. Door het dempen van watergangen wordt geschikt habitat voor de platte schijfhoren aangetast. Daarom is nader onderzoek en mogelijk een ontheffing en mitigerende maatregelen nodig.



Figuur 3.11 Waarneming.nl, Platte schijfhoren (2012)

3.5.9 Overige soorten

Er zijn verder geen waarnemingen bekend van overige beschermde diersoorten van tabel 2 of 3 van de Flora- en faunawet en is geen geschikt habitat aangetroffen van overige beschermde soorten. In dit kader zijn dan ook geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgproucedures in gang te worden gezet.

4 Conclusies

4.1 Natuurbeschermingswet

De reconstructie van de N236 heeft mogelijk effecten op de naastgelegen Natura 2000-gebieden Naardermeer en Oostelijke Vechtplassen. In dit kader dient een Voortoets uitgevoerd te worden. Er ligt geen Beschermd Natuurmonument binnen de mogelijke effectafstand van het plangebied.

4.2 Provinciaal beleid

Ecologische hoofdstructuur

Zolang de voorgenomen werkzaamheden buiten de begrenzing van EHS gebied plaatsvinden, is nadere toetsing niet noodzakelijk omdat er procedureel niet aan externe werking getoetst hoeft te worden.

Weidevogelleefgebied

Door de verschuiving van de weg zal er sprake zijn van ruimtebeslag en verschuiving van de verstoringsgrens van circa 10 m het weidevogelleefgebied in dat ten zuiden van de weg is gelegen. Omdat er voldoende uitwijkmogelijkheden zijn zal er geen sprake zijn van netto verstoring van weidevogelleefgebied dat zal leiden tot effecten op de omvang van de weidevogelpopulatie. Nader onderzoek of compensatie is in dit kader niet aan de orde.

Ganzenfoerageergebied

Het beleid ten aanzien van aangewezen ganzenfoerageergebieden is beperkt tot stimulering op basis van subsidie. De ganzenfoerageergebieden vallen niet onder nee-tenzij-afwegingskader. Nadere toetsing is daarom niet aan de orde.

4.3 Flora- en faunawet

Op grond van het uitgevoerde onderzoek kan geconcludeerd worden dat een aantal beschermde soorten in het plangebied voorkomen of tijdens de werkzaamheden op de werklocaties kunnen verschijnen. Het gaat hierbij om zomerklokje, vleermuizen, vogels (o.a. grote gele kwikstaart), rugstreeppad, heikikker, ringslang, platte schijfhoren en kleine modderkruiper (zie tabel 4). Aanvullende toetsen zullen uitgevoerd moeten worden om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen (zie tabel 4).

Flora- en faunawet, tabel 2

De voorgenomen werkzaamheden vallen onder ruimtelijke ontwikkelingen en inrichting. Voor de tabel 2-soorten (kleine modderkruiper, zomerklokje en rietorchis), geldt een vrijstelling van ontheffing, mits wordt gewerkt volgens een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode. Wordt er geen gebruik gemaakt van een gedragscode dan moet ontheffing aangevraagd worden, tabel 2-soorten vallen onder de lichte toets (geen aantasting van de duurzame instandhouding van de soort).

Flora- en faunawet, tabel 3

Voor de tabel 3-soorten (vleermuizen, platte schijfhoren, rugstreeppad, heikikker en ringslang) geldt bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting ten aanzien van deze soorten dat er altijd een ontheffing moet worden aangevraagd waarvoor een uitgebreide toets geldt. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets: 1) er is sprake van een bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Flora- en faunawet, vogels

Vogels vormen een aparte categorie. Vogels worden vooral negatief geraakt in hun broedperiode. Voor het verstoren van nesten wordt over het algemeen geen ontheffing verleend tijdens het broedseizoen. Van een aantal soorten zijn vogelnesten en bijbehorend functionele leefgebied jaarrond beschermd (zoals grote gele kwikstaart). Het betreffen broedvogelsoorten van de beschermingscategorieën 1 t/m 4 en in bepaalde gevallen ook van de beschermingscategorie 5. Een ontheffingsaanvraag voor het aantasten van deze verblijfplaatsen zal getoetst worden aan de zware toets (als bij tabel 3).

Tabel 4.1: Conclusies

Conclusies	Natuurbe- schermings- wet	Flora- en fauna wet tabel 2/3	EHS
Effecten te verwachten	- Naardermeer - Oostelijke Vechtplassen	- zomerklokje bij aanleg van de nieuwe brug - rietorchis bij dempen van de watergangen - vleermuizen bij de bomenkap - kleine modderkruiper - platte schijfhoren, rugstreeppad, heikikker en ringslang bij dempen van de watergangen - (jaarrond) beschermde vogels bij de bomenkap grote gele kwikstaart bij verwijderen van de Vechtbrug	externe werking
Nader veldonderzoek	nvt	zomerklokje, rietorchis, vleermuizen, kleine modderkruiper, platte schijfhoren, rugstreeppad, heikikker, ringslang en (jaarrond) beschermde vogels (o.a. grote gele kwikstaart)	nvt
Nader effectonderzoek	Voortoets	Op basis van nader veldonderzoek	nvt
Mitigerende maatregelen	Afhankelijk van Voortoets	Werken buiten broedseizoen m.b.t. vogels. Overige afhankelijk van nader onderzoek.	nvt
Nadere procedure	Afhankelijk van Voortoets	Ontheffing of afhankelijk van nader onderzoek gedragscode bij Ff-wet tabel 2 soorten.	Nee-tenzij toets niet aan de orde

4.4 Aanbevelingen

Aanvullend onderzoek

Zoals in tabel 4 beschreven wordt aanbevolen om aanvullend onderzoek uit te voeren naar het voorkomen van zomerklokje, rietorchis, vleermuizen, kleine modderkruiper, platte schijfhoren, rugstreeppad, heikikker, ringslang en vogels (o.a. grote gele kwikstaart).

Ecologisch werkprotocol

Naast tabel 4, wordt aanbevolen om een ecologisch werkprotocol op te stellen. In een ecologisch werkprotocol staan mitigerende maatregelen beschreven die getroffen moeten worden ter voorkoming en/of beperking van verstoring van flora en fauna (zie tabel 4). Het gaat hierbij om maatregelen voor soorten die voorkomen (zoals tabel 1-soorten) of volgens aanvullend onderzoek voorkomen en daarbij het controleren van de aanwezigheid van beschermde soorten tijdens de uitvoering.

Voortoets

Een voortoets is een oriënterende analyse naar mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden. Aanbevolen wordt om voortoets uit te voeren met betrekking tot Natura 2000-gebieden Naardermeer en Oostelijke Vechtplassen. Als effecten kunnen worden uitgesloten, dan is de Natuurbeschermingswet verder niet van toepassing. Indien significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, maar er wel sprake is van een mogelijk effect, dan is vervolgens een verslechteringstoets noodzakelijk. Wanneer er wel significant negatieve effecten kunnen optreden, dan is een passende beoordeling noodzakelijk.

5 Literatuurlijst

Gebruikte literatuur

- Broekhuizen et. al. (1992). Atlas van de Nederlandse Zoogdieren.
- Bijlsma et al.(1993). Ecologische Atlas van de Nederlandse Roofvogels.
- Limpens, et al. (1997). Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Onderzoek naar verspreiding en ecologie.
- SOVON (2002). Atlas van de Nederlandse broedvogels.
- STOWA (m.b.t. zomerklokje).
- Weeda et al., 2003. Van der Meijden, 2005. (mbt zomerklokje).
- Schaminée, 1996. Riet et al., 2005. Damm et al., (m.b.t. zomerklokje).
- Melig Meyling, A.W., R.H. De Bruyne en I van Lente, (2007). Inhaalslag Verspreidingsonderzoek Mollusken van de Europese Habitatrichtlijn. Platte schijfhoren Anisus vorticulus. Resultaten van het inventarisatiejaar 2006.
- Stichting Anemoon rap. nr. 2007-4.
- Nationale databank Flora en Fauna (NDFF).
- Ontwerpbesluit Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen.
- Ontwerpbesluit Natura 2000-gebied Naardermeer
- Van der Goes en Groot (2006), natuuronderzoek Aetsvelder polder.
- Bureau Waardenburg (2009), Natuuronderzoek dijkverhogingen Waternet.
- R. van 't Veer, 2008. Weidevogels op landschapsschaal. Ruimtelijke en temporele veranderingen. Kenniskring weidevogellandschap, Ministerie van LNV, Directie Kennis, Ede.

Geraadpleegde internetsites

- website VZZ (www.zoogdiervereniging.nl → www.zoogdieratlas.nl)
- www.ravon.nl
- www.waarneming.nl
- www.telmee.nl
- www.florafaunacheck.nl
- www.utrechtslandschap.nl
- www.knnv.nl
- www.vlinderstichting.nl
- www.drloket.nl
- www.natuurmonumenten.nl